

Nr 43.

Ankom till Riksdagens kansli den 29 april 1910 kl. 6 e. m.

*Utlåtande i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af
7 § 1 mom. i förordningen angående försäljning af vin
och öl den 9 juni 1905 m. m.*

Uti en inom Andra kammaren afgifven och till laguskottet hänvisad motion, nr 166, hafva herrar *J. Byström* och *Oskar Berg* hemställt,

att Riksdagen måtte för sin del besluta

dels sådan ändring uti ofvannämnda kungl. förordning, att § 7 mom. 1 erhåller följande ändrade lydelse:

»Tillstånd att utskänka vin eller öl eller att till afhämtning försälja vin eller öl meddelas af Konungens befallningshafvande. Sådant tillstånd må, där ej nedan annorlunda stadgas, meddelas för ett eller flera, dock högst tre kalenderår.»

dels ett så lydande öfvergångsstadgande:

»Denna lag träder i kraft den 1 januari 1911; dock skall person, som erhållit tillstånd att tills vidare till afhämtning försälja vin, öl, visst slag af vin eller visst slag af öl, njuta denna rätt tillgodo intill utgången af år 1911.»

och dels att § 13 uti sagda kungl. förordning i följd häraf upphäfves.

Till stöd härför hafva motionärerna anfört:

»Uti 7 § af kungl. förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning af vin och öl meddelas bestämmelser rörande förvärfvande af tillstånd att utskänka vin och öl. Motsvarande bestämmelser i fråga om tillstånd att till afhämtning försälja vin och öl återfinnas uti förordningens §§ 13 och 17. De hufvudsakligaste olikheter emellan stadgandena om rätt till utskänkning och om rätt till försäljning till afhämtning äro, att rätt till utskänkning meddelas på bestämd tid, tre år, då däremot rätt

till försäljning till afhämtning bör beviljas att gälla tills vidare och så länge Konungens befallningshafvande ej finner skäl återkalla densamma.

Något verkligt skäl för att bibehålla en sådan åtskillnad i fråga om den tid, för hvilken tillståndet beviljas, synes icke förefinnas. Det torde både för allmänheten och den myndighet, som skall bevilja rättigheten, vara lämpligast, att frågan om tillståndet, såväl då det gäller utskänkning som försäljning till afhämtning, prövas hvart tredje år.

En annan olikhet i fråga om förvärfvande af rätt till utskänkning eller försäljning till afhämtning af öl och vin är, att i fråga om utskänkning Konungens befallningshafvande ej äger bevilja ansökan om tillstånd till utskänkning, om denna ansökan blifvit afstyrkt i Stockholm af stadsfullmäktige och å annan ort af båda de kommunala myndigheter, som i ärendet hörts. Något verkligt skäl till att Konungens befallningshafvande skall äga rätt att emot de kommunala myndigheternas afstyrkande meddela tillstånd till försäljning till afhämtning af vin och öl torde icke kunna anföras. I allmänhet måste man väl förutsätta, att de kommunala myndigheterna äro bättre än Konungens befallningshafvande i stånd att bedöma, huruvida en sökt rätt att till afhämtning försälja vin och öl med hänsyn till stadens eller ortens behof bör beviljas.

Då vi därför nu föreslå, att förvärfvandet af rätten till försäljning till afhämtning af vin och öl måtte likställas med förvärfvande af tillstånd till utskänkning af sådana drycker, är dock nödvändigt, att i fråga om de redan beviljade rättigheterna att tills vidare till afhämtning få försälja vin, öl, visst slags vin eller visst slag af öl, stadgande uti lagen införes därom, att dessa rättigheter upphöra vid viss lämplig tidpunkt, på det alla sådana rättigheter måtte blifva beviljade på viss tid i stället för tills vidare.»

*Utskottets
yttrande.*

Motionärernas syfte med den föreslagna lagändringen synes vara, dels att göra tillstånd att i stad till afhämtning försälja vin och öl på samma sätt beroende af de kommunala representationerna som tillstånd att utskänka dylika drycker, dels ock att genom medgifvande, på sätt motionärerna föreslå, endast för viss tid af ifrågavarande rättigheter erhålla en noggrannare kontroll öfver dem, än som med bestående lagstiftning anses kunna utöfvas.

Såsom skäl för den i gällande lagstiftning i förra afseendet gjorda

åtskillnad mellan utskänknings- och endast försäljningsrätt anfördes vid den ifrågavarande förordningens tillkomst, att det skulle medföra alltför stort besvär och tidspilan, åtminstone i de större städerna, att stadsfullmäktige skulle vara pliktige yttra sig öfver hvarje ansökan om rätt till försäljning till afhämtning. Nämda skäl torde få större giltighet, om, såsom nu ifrågasättes, sådan rätt skulle meddelas endast för viss tid. Att Konungens befallningshafvande emot magistratens afstyrkan beviljar dylik rättighet, torde endast i undantagsfall förekomma.

Med afseende i öfrigt å frågan om lämpligheten af de förevarande rättigheternas meddelande på viss tid i stället för tillsvidare vill utskottet framhålla, att enligt förordningens 17 § tillstånd till utfölvande af rättigheter, som här afses, kan återkallas, när helst den beviljande myndigheten därtill finner skäl. De på viss tid meddelade rättigheternas återkallande är åter beroende af förekomsten af sådana oordningar, som afses i förordningens 28 och 30 §§. Då det gäller att förhindra missbruk af här afsedda försäljningsrättigheter, synes alltså gällande lagstiftning vara effektivare än den af motionärerna förordade.

I formellt afseende vill utskottet mot motionärernas förslag framhålla, att den af dem ifrågasatta lagändringen skulle föranleda ändring jämväl å andra ställen i förordningen i fråga.

På grund af hvad utskottet sålunda anført, får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 26 april 1910.

På lagutskottets vägnar:

ERNST TRYGGER.

Reservation

af herrar *Pettersson* i Södertälje, *Lindhagen*, *Jansson* i Edsbäcken och *Olsson* i See, hvilka anført:

»Den hufvudsakliga skillnaden mellan å ena sidan stadgandena om rätt till utskänkning af vin och öl samt å andra sidan stadgandena om rätt

till försäljning af dylika drycker till afhämtning består *dels* däri att rätt till utskänkning meddelas på bestämd tid, högst tre år, medan rätt till försäljning till afhämtning beviljas att gälla tills vidare och så länge Konungens befallningshafvande ej finner skäl återkalla densamma, *dels* däri att i stad både stadsfullmäktige och magistrat måste höras öfver utskänkningensansökan, medan åter endast magistrat behöfver höras öfver ansökan om rätt till försäljning till afhämtning, *dels slutligen* däri att i stad Konungens befallningshafvande saknar befogenhet att bifalla ansökan om rätt till utskänkning i strid mot de kommunala myndigheternas afstyrkande, men har sådan befogenhet beträffande ansökan om rätt till försäljning till afhämtning. Af nu omförmälda skillnad torde framgå, att ordningen för vinnande af rätt till utskänkning af vin och öl innebär strängare restriktioner än ordningen för vinnande af rätt till försäljning till afhämtning af ifrågasvarande drycker.

Då det emellertid ej torde kunna förnekas, att äfven försäljningen till afhämtning ofta gifver anledning till oordningar och missbruk, synes det vara önskvärdt att skärpa bestämmelserna om sättet för vinnande af rätt till sådan försäljning, så att de komma att öfverensstämma med de i fråga om utskänkning gällande.

Utskottets förmenande, att den nu gällande ordningen för meddelande af rätt till försäljning till afhämtning skulle i fråga om förhindrande af missbruk vara effektivare än det tillvägagående, som är stadgadt för meddelande af rätt till utskänkning, synes ej vara hållbart. Ty, fränsedt det större inflytande, som i senare fallet tillerkänts de lokala myndigheterna, hvilka väl bäst torde vara i stånd att bedöma behofvet af en dylik rörelse, får det väl anses uppenbart, att en rättighets beviljande endast för viss kort tid för hvarje gång nödvändiggör en tid efter annan återkommande pröfning af sökandens kvalifikationer och det sätt, hvarpå rörelsen utöfvas, hvilken pröfning ej med samma säkerhet kan påräknas lika ofta, då det är fråga om en tills vidare beviljad rättighet.

Ehuru vi således anse syftet med ifrågasvarande motion värdt att beaktas, finna vi oss dock ej kunna tillstyrka bifall till motionen i oförändrad form, enär den ifrågasatta lagändringen skulle föranleda ändring jämväl af andra delar af ifrågasvarande kungl. förordning.

På grund häraf hemställa vi,

att Riksdagen måtte i anledning af ifrågasvarande motion i skrifvelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte för Riksdagen framlägga förslag

till sådan ändring af kungl. förordningen angående försäljning af vin och öl den 9 juni 1905, att de bestämmelser, som nu gälla angående ordningen för meddelande af rätt till utskänkning af vin och öl, jämväl måtte blifva gällande i fråga om ordningen för meddelande af rätt att till afhämtning försälja dylika drycker.»

Herrar *Ridderbjelke* och *Ersson* hafva anhållit få antecknadt, att de icke deltagit i behandlingen af detta ärende inom utskottet.
